

ด่วนที่สุด

ที่ กช ๐๓๐๓/๔๗๙

สำนักเลขานุการคณะกรรมการ
รับที่..... ๑๑๒๔๓ วัน
วันที่ ๔ ค.ศ. ๒๕๖๑ ๑๘๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชาลประทาน
ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๔/๒๕๖๑)
ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จำนวน ๑๑๐ ชุด
  ๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
  ๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการ (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน
อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการ
พิจารณาโดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวเนี้ี้ยว่าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการที่กำหนดในพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๕ (๑) รวมทั้งเป็นไปตาม
มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบ
ให้นำร่างดังกล่าวเสนอคณะกรรมการ ด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ดังนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่า มีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานออกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับ
การขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนด
ทางน้ำชาลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชาลประทาน
ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๔/๒๕๖๑) ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน

โดยออกเป็นกฎหมายท้องที่ ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการคลังประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลังประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๗๙ จึงขอเสนอว่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำคลองพระสะพิง เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (ในท้องที่ตำบลลังไหม่และตำบลลังไหง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตร การประปาหรือกิจการอื่น ที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการคลังประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอว่างกฎกระทรวงใหม่ผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการคลังประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อมูลหมาย

ข้อเท็จจริง

การกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการคลังประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชาลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จะนำไปใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียน เพื่อการคลังประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการคลังประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณ ในส่วนนี้อย่าง

โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการด้านน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทาน ตามพระราชบัญญัติการคลังประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชดประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สำหรับปริมาณน้ำให้ผลผ่านทางน้ำชลประทาน บริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึ้ง มีปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสารแก้ว ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๐.๘๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๔๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๔๐,๖๔๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในทางน้ำชลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึ้ง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpolo_rid@rid.go.th